

VITENSENTERET

81 Elvestrømming

81.1 Beskrivelse

Bildet under viser hvordan modellen tar seg ut slik den står i utstillingen.

81.2 Oppgaver

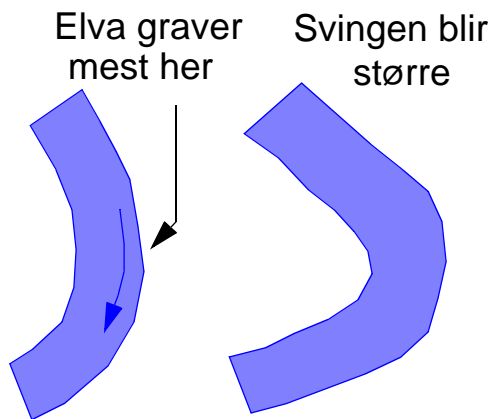
1. Flytt noe av grusmassen fra den nederste del av renna til den øverste delen.
 2. Legg merke til hvordan vannstrømmen graver, og hvordan sandpartiklene fordeler seg.
- Bla om for å finne ut mer!

VITENSENTERET

81.3 Experimentarius forklarer

Jo større vannhastigheten er, jo større grave- og transportevne har vannet. Årsaken er at friksjonen mellom vann og sand blir større jo fortere vannet strømmer. I ytterkant av en sving vil ellevannet strømme fortere enn i innerkanten av svingen. Det er også i ytterkant at elva graver mest. På den måten vil svingene bli større og større og det dannes det som kalles *meandere*.

De minste og letteste sand- og gruskornene rives med (eroderer) først. Vi får derfor en sortering av grusmassene på elvebunnen.

De fleste bratte elver har bunnen dekket av stein. Dette dekket beskytter de finere gruslagene under. Hvis elvebunnen er dekket av store steiner, betyr det at vannhastigheten er stor i perioder. Består elvebunnen av sand er vannhastigheten alltid lav (mindre enn 1 meter pr. sekund).